

Beleid Veilige en gezonde omgeving

Inhoudsopgave.

Inleiding

Omgaan met risico's

- Vallen van grote hoogte
- Verstikking
- Verbranding
- Vermissing
- Verdrinking
- Grensoverschrijdend gedrag/kindermishandeling

Afspraken rondom veiligheid en gezondheid

- **A. Een veilige omgeving**
  - Tijdens het spelen
  - Aan tafel
  - In de klaslokalen
  - Het branden van kaarsen
  - In de gymzaal
  - In het handvaardigheidslokaal
  - Buitenspeelplaats
  - Halen en brengen
  - Groepsactiviteiten
  - Sociale veiligheid
  - Procedure ongevallen
  - BHV/EHBO
  - Achterwachtregeling
- **B. Een gezonde omgeving**
  - Algemeen
  - Keukendoeken
  - Handen wassen
  - Hoesten, niezen
  - Verschonen
  - Eten Drinken
  - Schoonmaak
  - Ventilatie binnenmilieu
  - Ziekte van kind of medewerker
  - Warm weer
  - Medicijngebruik
- **C. Procedure bij ongevallen (een onveilige of ongezonde situatie)**
- **D. Actieplan en controleschema**
  - Dagelijks voor de kinderen het lokaal ingaan
  - 1 maal per week
  - 1 maal per maand
  - Iedere vakantie
  - Jaarlijks

Inleiding

In dit beleid lees je welke afspraken we hanteren binnen Het Grote Huis en De Vrije Speelklas zodat er voor de kinderen een veilige en gezonde omgeving is. Daarnaast staat er beschreven welke aanpak we hanteren rondom terugkerende zaken om veiligheid en gezondheid te kunnen waarborgen. De gemaakte afspraken over veiligheid en gezondheid komen voort uit onze visie op het omgaan met risico's, eerder opgestelde risico-inventarisaties, het pedagogische beleidsplan en gesprekken met de pedagogisch medewerkers over de dagelijkse gang van zaken in de groepen.

Voor wie en waarom?

Buiten de vaste pedagogisch medewerkers geldt dit beleid ook voor vrijwilligers, stagiaires en invallers.

De kinderen worden op de hoogte gebracht van de afspraken op een manier die passend is bij hun ontwikkeling, zoals een ouder dat in zijn gezin zou doen. Voor de jongsten vooral door het geven van het goede voorbeeld zodat er nabootsing en navolging kan zijn. Voor de oudere kinderen zijn er meer gesproken aanwijzingen en eventuele waarschuwingen en veel herhaling. Op deze manier leren de kinderen omgaan met kleine en grotere risico's ook door vallen en opstaan.

Onderdelen van het beleid

In de gebieden waar de buitengroepen, Het kleine huis in het bos en Het Struinhuis op pad gaan is meer kans op grotere risico's; als vallen van grote hoogte, verstikking door spelen met touwen, verbranding door vuur, vermissing en verdrinking. In Bijlage 1 zijn er daarom extra afspraken gemaakt rondom veiligheid en gezondheid voor onze buitengroepen. Hierin geven we expliciet aan welke afspraken en regels we hebben gemaakt om deze risico's te verkleinen.

Een onderdeel van het beleid voor een veilige en gezonde omgeving is de uitwerking van de achterwachtregeling en het vier-ogen principe. Wij hebben ervoor gekozen om deze beschrijvingen in aparte documenten op te nemen om zo de leesbaarheid van de verschillende documenten te bevorderen. Deze documenten zijn te vinden in Dropbox en in de info-map in het kantoor.

Cyclisch werken

We spreken over levende documenten. Al onze protocollen en beleidsdocumenten worden met regelmaat, ten minste een keer per jaar, besproken in teamoverleg om te controleren of het beleid overeenkomt met de werkelijkheid. Daarnaast wordt het beleid aangepast of tijdelijk aangevuld wanneer er in de werkelijkheid een verandering plaats vindt, zoals een verbouwing. Ook na een ongeval of bij nieuwe inzichten wordt het beleid getoetst en eventueel aangepast.

Voor ons is het belangrijk dat alle medewerkers, stagiaires, vrijwilligers, invalkrachten en ouders op de hoogte kunnen blijven van de eventuele veranderingen in ons beleid Veilige en gezonde omgeving en andere beleidsdocumenten. We waarborgen dit op de volgende manier: Aangepaste documenten worden met de datum van verandering in Dropbox gezet. Daarnaast worden deze toegevoegd aan de medewerkersmap in het kantoor. In een teamoverleg wordt de verandering benoemd en doorgesproken. Voor ouders worden de desbetreffende documenten op de website geplaatst. In het inwerkplan wordt benoemd waar invalkrachten de documenten kunnen vinden.

Opzet van de afspraken

De afspraken groeperen zich rondom momenten tijdens de dag of situaties die zich kunnen voordoen in het contact tussen kinderen onderling of pedagogisch medewerker en kind. We beschrijven daarin

afwisselend hoe we risico's beperken, hoe we daarmee omgaan met de kinderen, welke aanvullende instrumenten we daarvoor hebben en wat te doen als er zich daadwerkelijk een onveilige of ongezone situatie voordoet.

Omgaan met risico's

De afspraken beschreven in dit beleid geven weer hoe we zorgdragen voor de kleine en grote risico's op het gebied van veiligheid, gezondheid en grensoverschrijdend gedrag/kindermishandeling. Kleinere risico's worden ingepast in het dagelijks leven, kinderen leren ermee omgaan. Op deze manier worden kinderen zelfstandig en leren ze hun eigen mogelijkheden kennen.

Omdat grotere risico's grotere gevolgen hebben, geven we hieronder een beschrijving van de grote risico's die voor kunnen komen bij Het Grote Huis en De Vrije Speelklas. Daarnaast beschrijven we welke maatregelen we treffen om deze risico's te verkleinen en wat we doen mochten deze risico's zich toch voordoen.

Vallen van grote hoogte: De kinderen klimmen in bomen, klimmen in een klimrek en maken gebruik van de grote glijbaan.

Het spel waarbij het mogelijk is om te vallen van grotere hoogte wordt voor de jongere BSO-kinderen en peuters begeleid door een pedagogisch medewerker. Vanaf de derde klas mogen de kinderen, met toestemming van hun ouders en de pedagogisch medewerker, regelmatig alleen buiten spelen. Er zijn met hen afspraken in welke bomen ze mogen klimmen om zo het vallen uit 'onveilige' bomen te vermijden. Een pedagogisch medewerker loopt regelmatig maar in ieder geval elke 15 minuten een ronde over de speelplek om te kijken of de veiligheid nog gewaarborgd is.

Mocht een kind toch van grote hoogte vallen dan handelt een pedagogisch medewerker volgens de richtlijnen van de kinder-EHBO of wordt er een BHV-er bijgehaald. Er zijn EHBO-spullen aanwezig op de locatie en in de tassen als er een uitstapje wordt ondernomen. Zo kunnen de medewerkers eventuele verwondingen hygiënisch behandelen. Een ernstig incident wordt beschreven in de ongevallen registratie en de ouders worden ingelicht.

Verstikking: De kinderen van Het Grote Huis spelen met touwen met als risico verstikking. Er is een risico op verstikking door losliggend klein materiaal. We maken gebruik van gezamenlijke maaltijden, waardoor er kans is op verstikking door het zich verslikken.

Het spelen met touwen gebeurt altijd onder toezicht van pedagogisch medewerkers. Er is inzicht in wie er met touwen speelt en hoeveel touwen er in gebruik zijn, zodat de touwen na het spelen ook weer in de afgesloten kast worden opgeruimd. Zo verminderen we het risico dat er een touw rondslingerd wanneer er kinderen alleen op het plein zijn, medewerkers controleren hierop.

Medewerkers van de BSO zorgen ervoor dat klein losliggend materiaal aan het einde van de dag wordt weggeborgen of weggegooid zodat er een veilige omgeving ontstaat voor de peuters die de volgende dag komen. De medewerkers van de peuterklassen kijken de vloeren na voordat de kinderen komen. Tijdens het eten zitten de kinderen om verslikking door spelen en eten tegelijkertijd te voorkomen.

Mocht een kind toch verstrikt raken in een touw, dan wordt dit touw zo snel mogelijk verwijderd. Mocht een kind verstikkingsproblemen hebben door klein materiaal of verstrengeling in een touw dan handelen de medewerkers vervolgens volgens de richtlijnen van de kinder-EHBO. Het incident wordt beschreven in de ongevallen registratie wanneer het ernstig is geweest en de ouders worden ingelicht.

Verbranding: De kinderen van De Vrije Speelklas en Het grote Huis komen in aanraking met vuur/hitte door brandende kaarsjes en het gebruik van de oven, het fornuis en waterkokers. De kinderen van Het Grote Huis kunnen in aanraking komen met vuur, omdat we bijvoorbeeld af en toe een vuurtje maken in 'de Coox stove'.

De medewerkers houden zich aan de gemaakte afspraken in dit plan als het gaat over het gebruik van kaarsen, de oven, het fornuis en de waterkoker.

De kinderen zijn nooit alleen bij het vuur. Er wordt nooit op meerdere plekken tegelijk vuur gemaakt. Kinderen die hout op het vuur mogen leggen of erin mogen poken worden te alle tijden begeleid door een pedagogisch medewerker. De regels voor hoe dichtbij je bij het vuur mag komen worden afgestemd op het weer (wind) en op de kleding die de kinderen op dat moment dragen (synthetische stoffen).

Mocht er toch een brandwond ontstaan dan zal de pedagogisch medewerker handelen volgens de richtlijnen van de kinder-EHBO. Er zijn EHBO-spullen aanwezig op de locatie en in de tassen die worden meegenomen bij een uitstapje om eerste hulp bij brandwonden te kunnen verlenen. Het incident wordt beschreven in de ongevallen registratie wanneer het ernstig is en de ouders worden ingelicht.

Vermissing: Er is een risico op vermissing bij de peuters op de momenten de kinderen in de peutertuin zijn en het hek niet goed dicht wordt gedaan. Daarnaast wordt er wel eens gewandeld met de peuters met het risico een kind te verliezen. De kinderen in Het Grote Huis spelen op een 'open' schoolplein. Daarnaast worden er met de kinderen van Het Grote Huis wandelingen en uitstapjes gemaakt. Tijdens het spelen op het plein, de wandelingen en de uitstapjes is er een groter risico op het vermissen van een kind.

Om dit te voorkomen hebben we zowel voor de peuterklassen als Het Grote Huis een 'protocol kind vermissing' gemaakt waarin wordt beschreven hoe om te gaan met eventuele vermissing en het voorkomen van vermissing. Deze protocollen zijn te vinden in Dropbox en in de medewerkersmap in het kantoor en worden minstens een keer per jaar besproken in een teamvergadering en na een eventueel incident. Mocht het toch voorkomen dat een kind vermist is volgen de medewerkers de richtlijnen van het genoemde protocol. Het incident wordt beschreven in de ongevallen registratie wanneer het ernstig was en de ouders worden ingelicht.

Verdrinking: Voor de kinderen van de peuterklas is er geen risico op verdrinking omdat er geen open water is in de peutertuin of tijdens de wandelingen. De kinderen van Het Grote Huis gaan in de zomermaanden wel eens roeien, met het risico op verdrinking.

Om het risico van verdrinking tijdens het roeien te verkleinen zit er in elke boot een pedagogisch medewerker en dragen de kinderen zwemvesten. De kinderen die meegaan moeten in het bezit zijn van een zwemdiploma. Daarnaast gaan de kinderen van Het Grote Huis af en toe naar de zee. Op het strand worden er met de kinderen afspraken gemaakt die rekening houden met het weer en de leeftijd van de kinderen die mee zijn. We zullen nooit zwemmen in de zee, de afspraken gaan over tot hoever je mag pootjebaden.

Mocht er tijdens het roeien toch een kind te water raken en lijken te verdrinken zal de pedagogisch medewerker het kind uit het water halen en eventueel in de boot of op de kant eerste hulp bieden. Mocht er in zee een kind in de problemen komen zal de pedagogisch medewerker het kind op het droge halen en eventueel eerste hulp bieden. Het incident wordt beschreven in de ongevallen registratie en de ouders worden ingelicht.

Grensoverschrijdend gedrag/kindermishandeling: De kinderen in De Vrije Speelklas en Het Grote Huis komen dagelijks in aanraking met pedagogisch medewerkers. Voor De Vrije Speelklas hebben we het 'vierogen beleid' opgesteld. In dit beleid beschrijven we hoe we ervoor zorgen dat het risico op de mogelijkheid op grensoverschrijdend gedrag verkleind wordt. Voor zowel Het Grote Huis als De Vrije Speelklas hebben we een beleid kindermishandeling. Beide documenten worden ten minste een keer per jaar en na een incident in de teamvergaderingen besproken en zijn te vinden in Dropbox en in de medewerkersmap in het kantoor. Mocht het gebeuren dat een van de medewerkers het idee heeft dat er grensoverschrijdend gedrag plaatsvindt binnen de opvang of daarbuiten zal deze de stappen in het beleid kindermishandeling volgen.

Afspraken rondom veiligheid en gezondheid:

A. Een veilige omgeving

Tijdens het spelen

- In de lokalen mag alleen veilig en verantwoord speelgoed aanwezig zijn, vooral voor de peuters wordt gelet op kleine voorwerpen en touwtjes, in verband met verstikking. Dit is een risico met grote gevolgen en wordt dagelijks door de pedagogisch medewerkers van HGH en VSK in de gaten gehouden. Het speelgoed bevat geen touwtjes, koordjes of strikjes, met een lengte van meer dan 22 cm. Als dit wel zo is wordt het goed opgeborgen. De pedagogisch medewerkers van HGH en VSK letten op dat er geen kleine voorwerpen (steentjes, kraaltjes etc.) tussen het speelgoed of in de klassen komen op plaatsen waar de peuters die kunnen pakken.
- Het speelgoed moet voor de hele groep, dus voor peuters vanaf 2,5 tot 4 jaar en voor buitenschoolse opvang kinderen van 4 tot 12 jaar, veilig en bruikbaar zijn.
- Na afloop van het vrije spel ruimen de pedagogisch medewerkers en kinderen gezamenlijk op.
- De pedagogisch medewerkers hebben extra oog voor spel dat zich in de buurt van de ramen afspeelt
- Er wordt in de klassen niet gerend.
- De pedagogisch medewerkers proberen te voorkomen dat de kinderen zich bezeren door openstaande deuren of ramen, in de loopruimte geplaatst meubilair of anderszins.
- De pedagogisch medewerkers spreken kinderen er op aan wanneer zij met voorwerpen gooien. De afspraak is dat er niet met spullen wordt gegoid.
- In de gang staat een werkbank bij het lokaal voor de oudste kinderen. Deze is alleen te gebruiken door de kinderen vanaf de derde klas nadat zij toestemming hebben van hun eigen pedagogisch medewerker. Het gereedschap wordt na elk gebruik veilig opgeborgen. De pedagogisch medewerkers begeleiden dit. Jongere kinderen gebruiken de werkbank alleen onder toezicht. Peuters gebruiken de werkbank niet.
- De pedagogisch medewerkers zetten de waterkoker ver naar achteren op het aanrecht zodat het er niet makkelijk vanaf getrokken kan worden door een klein kind.

Aan tafel

- De pedagogisch medewerkers helpen waar nodig de kinderen bij het gaan zitten en weer van tafel af gaan op hoge stoelen.
- Terwijl de kinderen zitten houdt er altijd minimaal 1 volwassene toezicht. Drukke en beweeglijke kinderen worden zoveel mogelijk naast of nabij degene geplaatst die toezicht houdt.
- Warm eten en drinken wordt klaargemaakt op een hoge plek waar de kinderen onder de vier niet bij kunnen komen. Voor de BSO-kinderen is dit niet nodig.
- De peuters eten en drinken zittend. Ook de BSO-kinderen eten en drinken zittend. Uitzonderingen worden gemaakt voor 'muizenhapjes' en 'knabbelschilletjes'. Op deze momenten is er extra aandacht en alertheid op verslikken en hygiëne.
- Warme eet- en drinkwaren worden pas naar de peuters gebracht zodra zij een veilige temperatuur hebben. BSO-kinderen wordt geleerd te wachten en te blazen wanneer dat nodig is.
- In geen geval mogen potten met hete thee of andere drank op de tafel binnen het bereik van de kinderen worden geplaatst. Thee en andere hete dranken moeten bewaard worden in een thermoskan.
- Er worden geen hete dranken met een kind op schoot gedronken.

- Als er warme dranken op de tafels worden gezet, mogen daarop geen kledjes of andere voorwerpen liggen of staan, die oorzaak kunnen zijn van het omvallen van het ingeschonken drinken.
- Bij het eten houden de pedagogisch medewerkers in de gaten of een kind rustig eet om stikgevaar te voorkomen.

In de klaslokalen:

- BSO-kinderen vragen even of ze naar het toilet mogen of naar een ander lokaal, zodat de pedagogisch medewerker altijd weet waar een kind is.
- Voor peuters zie het protocol toiletbezoek.
- Bij slecht weer wordt er, onder toezicht, een drukker spel in de gang toegestaan. De BSO-kinderen mogen dagelijks ook gebruik maken van de gangen voor hun spel. We letten daarbij op het vrij houden van de gang vanwege de brandveiligheid. M.b.t. het plaatsen van stoelen en schoenen in de gang wordt hiertoe zorgvuldigheid betracht.
- Elke dag worden de lokalen, de gang en zo nodig ook de buitenruimte aangeveegd zodat de kinderen niet in aanraking kunnen komen met (zwerf)vuil, afval of andere gevaarlijke materie.
- We maken direct vieze of natte plekken op de vloer droog zodat kinderen en medewerkers niet kunnen uitglijden.
- Pedagogisch medewerkers zien erop toe dat de kinderen de afvalbakken op de juiste manier gebruiken.
- Het gebruik en de aanwezigheid van schoonmaakmiddelen, lucifers en andere gevaarlijke en/of schadelijke voorwerpen en stoffen wordt door de pedagogisch medewerkers zoveel mogelijk beperkt. Voor zover deze toch aanwezig zijn worden die opgeborgen op plaatsen, waar de kinderen er niet bij kunnen. Zoals bij voorkeur in hoge kasten met een deur.
- In de klassen zijn alleen planten aanwezig waarvan vaststaat dat zij geen giftige stoffen bevatten. Ook planten, waarvan bekend is dat zij regelmatig leiden tot allergische reacties, zijn niet aanwezig.
- Bij het openen van de ramen worden bij voorkeur de bovenramen gebruikt.

Het branden van kaarsen

We branden op bepaalde momenten echte kaarsjes. Dit vraagt goed toezicht en heldere afspraken, omdat dit een risico is met mogelijke grote gevolgen. De volgende afspraken zijn gemaakt:

- Er worden alleen kaarsjes gebrand waar pedagogisch medewerkers bij zijn en zeer goed opletten.
- Wanneer er kaarsjes branden in de peuterklas wordt er zeer goed opgelet of de kinderen er niet bij komen.
- We branden geen kaarsjes in de gang.
- De kinderen mogen soms de kaars of lucifer uitblazen. De pedagogisch medewerker ziet erop toe dat dit uiterst zorgvuldig gebeurt en let extra op loshangende haren en synthetische kleding.
- In de lokalen zijn gordijnen aanwezig die makkelijk vlam zouden kunnen vatten bij een vallend kaarsje. Kaarsen staan daarom nooit in de vensterbank.
- De lucifers worden buiten het bereik van de kinderen bewaard.

In de gymzaal:

- Als het slecht weer is, kan sporadisch de gymzaal worden gehuurd van de Vrije School.
- Kinderen mogen niet in de muurrekken klimmen of andere uitrusting gebruiken die onveilig is als er geen opgeleide gymdocent is.
- We gebruiken alleen spullen die we veilig kunnen gebruiken als pedagogisch medewerker, zoals matten, banken en ballen.

- Wanneer we een hindernisbaan bouwen met matten en banken, is er altijd een pedagogisch medewerker die toezicht houdt. Meestal gebruiken we de gymzaal voor balspelen, dansen, yoga enz. zonder andere spullen te gebruiken.
- De kinderen zullen nooit alleen in de gymzaal spelen, er is altijd een pedagogisch medewerker bij.

In het handenarbeidlokaal:

- Als het slecht weer is, kunnen we gebruik maken van het handenarbeidlokaal van de Vrije School.
- Kinderen mogen niet met de materialen en gereedschappen aan de slag die in de kasten staan, bestemd voor schoolactiviteiten.
- We gebruiken alleen spullen die we veilig kunnen gebruiken als pedagogisch medewerker, ten dienste van een geleide activiteit. De pedagogisch medewerker heeft deze activiteit voorbereid.
- De kinderen zullen nooit alleen in het handenarbeidlokaal zijn, er is altijd een pedagogisch medewerker bij.

Buitenspeelplaats:

Bij het buitenspelen zijn de pedagogisch medewerkers alert en houden toezicht door regelmatig rond te lopen om zo ook de minder makkelijk zichtbare plekken te zien.

Bij het buiten spelen nemen de pedagogisch medewerkers de nodige voorzorgsmaatregelen in acht:

- Zij letten erop dat de peuters in de tuin blijven tijdens het buitenspelen. Het hek blijft dicht met de dubbele schuif. De pedagogisch medewerkers controleren dit regelmatig. De BSO-kinderen mogen het plein niet verlaten. De pedagogisch medewerkers houden dit in de gaten, door rond te lopen en alert te zijn op het spel van de kinderen. De kinderen waarvan de ouders een toestemmingsformulier hebben getekend mogen zodra de pedagogisch medewerker dit goedkeurt zonder toezicht op het plein spelen. Toch gaat de pedagogisch medewerker minimaal elke 15 minuten kijken hoe het spel van deze kinderen verloopt.
- Door vóór het naar buiten gaan alle peuters te laten plassen wordt WC-bezoek tijdens het buitenspelen geminimaliseerd. Zodat de pedagogisch medewerkers toezicht kunnen blijven houden. ([De VSK-juffen proberen op het moment, feb. 2024 uit of dit werkelijk waar is. We laten de kinderen plassen als ze aangeven of dat nodig is en kijken of dit het wc bezoek buiten niet vergroot](#))
- De prullenbak is de grens van het kleine plein voor de kleuters. De 1^e en 2^e klassers mogen mits er toezicht is tot de klimboom in het zand.
- De medewerkers uit verschillende huizen communiceren met elkaar om er zo voor te zorgen dat er altijd genoeg medewerkers buiten zijn.
- Kinderen bij de BSO spelen binnen of buiten. Ieder huis weet welke kinderen buiten of binnen spelen. Wanneer een kind naar buiten of binnen wil dan vraagt het kind toestemming aan de pedagogisch medewerker. De pedagogisch medewerkers letten erop dat kinderen op het plein blijven waar ze horen, door rond te lopen en alert te zijn.
- De kinderen spelen met emmers, scheppen en kruiwagens en spullen uit de tuin zoals takken. Wanneer een kind over het hek wil klimmen leidt de leidster het kind weg van het hek.
- Kinderen mogen niet met spelmateriaal zoals kruiwagens en fietsjes onder of bij klimrekken, rekstok en klimboom spelen.
- Het peuter speelmateriaal blijft in de peupertuin. Het speelmateriaal van de BSO blijft op het kleine plein.

- Kinderen mogen spelen met raspen en vijlen. De mand met raspen en vijlen staat in het kantoor. Een kind krijgt een rasp of vijl van een pedagogisch medewerker en brengt deze ook weer terug. Pedagogisch medewerkers zien erop toe dat dit ook echt gebeurt.
- De pedagogisch medewerkers letten op dat er geen losse afvalbakken of containers staan op plaatsen waar de kinderen mogen spelen.
- De pedagogisch medewerkers letten goed op in de periodes dat er teken zijn. Ze maken de ouders alert op het controleren van hun kind.
- Indien een kind een teek heeft, wordt die verwijderd door een pedagogisch medewerker met een EHBO-diploma.
- Op de buitenspeelplaats worden geen voor kinderen schadelijke bestrijdingsmiddelen gebruikt.
- Kinderen mogen niet naar binnen rennen en worden hierop gewezen.
- De pedagogisch medewerkers houden bewust zicht op de kinderen door zich te realiseren dat persoonlijke gesprekken de aandacht naar de kinderen vermindert.
- De kinderen spelen binnen wanneer het buiten donker is. De kinderen uit de buitengroepen kunnen hier wel toestemming voor krijgen wanneer ze terugkomen van het struinen. Buiten is dan altijd ook een pedagogisch medewerker aanwezig.
- Honden en katten kunnen op de speelpleinen komen. De pedagogisch medewerkers houden in de gaten of zandbak en het plein schoon zijn.
- Honden die meekomen met ouders/verzorgers blijven buiten het plein. Pedagogisch medewerkers spreken ouders aan op het meenemen van de hond op het plein, in het gebouw of in de peutertuin.
- Pedagogisch medewerkers leren kinderen voorzichtig te zijn wanneer er een hond is en dat aanraken alleen mag na toestemming van het baasje en in het bijzijn van het baasje van de hond.
- Kinderen klimmen in de bomen die door de pedagogisch medewerkers worden goedgekeurd en klimmen niet hoger dan dat de pedagogisch medewerker aangeeft. Pedagogisch medewerkers waarschuwen kinderen op gladheid van de takken door regen en kijken samen of er geen dode takken zijn in een boom. Als de boom niet veilig is kan er niet in worden geklimmen.
NOTE vanaf zomer 2022 voert de Vrije school een strenger beleid t.a.v. het klimmen in bomen. Voorlopig wordt dit beleid opgevolgd en is het in principe niet meer toegestaan om in bomen te klimmen. De interne besluitvorming hierover is nog in ontwikkeling.
- Af en toe maken we een vuurtje, of koken we soep en andere lekkere zaken op onze houtoven (Coox). Dit gebeurt altijd onder voortdurend toezicht van een pedagogisch medewerker.
- De kinderen mogen met touwen spelen. Daar verstikking een risico is met een groot gevolg zijn hier afspraken over gemaakt. Kinderen mogen de touwen niet om hun nek hebben. Kinderen mogen alleen met touwen spelen wanneer er toezicht is. Kinderen mogen alleen onder blijvende begeleiding de touwen mee nemen in een boom. De pedagogisch medewerkers zijn extra alert bij het spelen met de touwen. Pedagogisch medewerkers weten wie er een touw heeft en zorgen ervoor dat dit touw ook weer opgeruimd wordt om rondslingeren te voorkomen.
- Kinderen klimmen niet op het dak van het huisje in de peutertuin.
- Het zand van de peuterzandbak wordt alleen in de zandbak gebruikt en niet op de stenen of de tafeltjes.

Halen en brengen:

Omdat vermissing een risico is met eventueel grote gevolgen hebben we onderstaande afspraken gemaakt. Verder hebben we als ondersteuning een protocol vermissing.

- Bij het brengen: De verantwoordelijkheid voor het kind is overgedragen aan de leidster op het moment dat de ouder/verzorger de klas uitgaat.
- De voordeur gaat om 9.00 uur dicht. Juffen letten goed op of de deur nog dicht is en attenderen ouders en collega's erop om de deur achter zich te sluiten.
- Bij het halen in de klas: Op het moment dat het kind de leidster een hand geeft ligt de verantwoordelijkheid weer bij de ouder/verzorger.
- Bij halen in de peuterschool: Alle pedagogisch medewerkers zijn er alert op dat alléén kinderen die worden opgehaald de tuin verlaten en het hek weer gesloten wordt door de ouders. De pedagogisch medewerkers vinken op de presentielijst af welke kinderen zijn opgehaald.
- Het halen van de kinderen vanuit de kleuterklas: De kleuterjuffen hebben een lijst waarop staat welke kinderen er naar de BSO gaan. Het halen en brengen van de kleuters wordt in onderling overleg tussen de kleuterjuffen en de pedagogisch medewerkers afgestemd. Wanneer de groep compleet is gaan ze met elkaar binnendoor naar de lokalen van de BSO.
- De kinderen van de eerste klas worden tot de herfstvakantie opgehaald door een van de pedagogisch medewerkers. Na de herfstvakantie komen ze zelf naar de BSO. Dit geldt voor alle kinderen vanaf de eerste klas.
- Wanneer een kind niet komt maar wel op de presentielijst staat gaat eerst een van de pedagogisch medewerkers in de klas kijken van het betreffende kind. Aan de leerkracht of de administratie van de school wordt gevraagd of het kind die dag aanwezig was. Daarna wordt op het plein gekeken. Daarna worden de ouders gebeld.

Groepsactiviteiten:

- Bij het ondernemen van activiteiten met meerdere basisgroepen draagt een vaste leidster zorg voor een groep van maximaal 10 kinderen. De kinderen van een groep blijven bij hun eigen pedagogische medewerker wanneer ze onderweg zijn en zij telt regelmatig haar kinderen. Ook wanneer de kinderen weer bij elkaar moeten komen, verzamelen ze bij hun eigen pedagogisch medewerker.
- Bij groepsactiviteiten met een grotere groep zorgen we voor extra pedagogisch medewerkers om de veiligheid van de kinderen te waarborgen.
- Voor kinderen die extra aandacht nodig hebben maken we aparte afspraken met de ouders.
- Bij gebruik van tram, bus of trein worden er meer pedagogisch medewerkers ingezet of wordt er gekozen om met een kleinere groep op pad te gaan. Op deze manier kunnen we de veiligheid van de kinderen waarborgen.
- We gaan nooit met meer dan 30 kinderen op stap.
- Omdat verdrinking een groot risico is gelden de volgende afspraken: Bij uitstapjes naar het strand wordt per situatie bekeken wat er mogelijk is. Dit hangt af van de leeftijd van de kinderen en het weer. Bij uitstapjes naar de waterpartij om te roeien mogen alleen kinderen mee die kunnen zwemen. Wanneer een kind geen zwemdiploma heeft moet een ouder toestemming geven en melden dat een kind kan zwemmen.

Sociale veiligheid

- Het bieden van een sociaal veilige omgeving is een belangrijk onderdeel van ons pedagogisch plan. Hierin hebben we dit verder uitgewerkt.
- Kinderen wordt heldere informatie gegeven, krijgen regelmatig te horen op een positieve manier wat er van ze verwacht wordt en worden aangesproken op grensoverschrijdend gedrag.
- We hanteren een vier ogenbeleid. Dit is in een los document verder beschreven.

- Bij structurelere situaties van grensoverschrijdend gedrag door kinderen hanteren we het protocol bijzonder gedrag eventueel aangevuld met het protocol kindermishandeling. Hierin is ook beschreven hoe ouders betrokken kunnen worden.
- In het protocol kindermishandeling is ook oog voor grensoverschrijdend gedrag van een pedagogisch medewerker. Daarnaast hebben de pedagoog, andere vennoten en andere collega's oog voor het handelen van pedagogisch medewerkers en spreken elkaar aan op grensoverschrijdend gedrag.

EHBO

- Per locatie is er minimaal een volwassene die een kinder-EHBO diploma heeft.
- In Het Grote Huis en de Vrije Speelklas verzorgen we voor alle medewerkers jaarlijks het kinder-EHBO diploma. Nieuwe medewerkers worden in deze jaarlijks terugkerende scholing meegenomen.
- In de medewerkersmap in het kantoor is een actuele lijst aanwezig met naam en data van behaalde EHBO-diploma's. Op deze lijst wordt ook bijgehouden welk diploma kwalificerend als pedagogisch medewerker de medewerkers hebben.

Achterwacht regeling

- Op tijden dat er één beroepskracht aanwezig is kan deze medewerker in noodsituaties de achterwacht oproepen. De achterwachtregeling is beschreven in 'Regeling half uur – drie uur-achterwacht', te vinden in de info-map in het kantoor en in Dropbox.

B. Een gezonde omgeving

Algemeen

- Voedselbereiding en verschenken gebeurt op gescheiden plaatsen.
- De afvalbakken worden dagelijks geleegd.
- Kinderen gebruiken een opstapje bij de wastafels en worden hiermee geholpen wanneer dat nodig is.
- Pedagogisch medewerker ziet er op toe dat er geen speelgoed mee naar het toilet genomen wordt.
- De pedagogisch medewerker vervangt beschadigd speelgoed direct, of haalt het uit de klas.
- Plakkerige handen en monden worden bij buiten spelende kinderen schoongemaakt in verband met wespen.
- Pedagogisch medewerkers controleren de zandbak op uitwerpselen van honden of katten.
- Er wordt nergens gerookt waar kinderen komen.
- Er is altijd toezicht van een pedagogisch medewerker bij het voeren en verzorgen van de kippen en bij het rapen van de eieren. Zijn de handen zichtbaar vies door de dieren dan worden de handen gewassen.

Keukendoeken

- De vaatdoek wordt na gebruik met warm stromend water uitgespoeld.
- Bij zichtbare verontreiniging, na vuile kluisjes én minimaal elk dagdeel wordt een schone vaatdoek gepakt.
- Bij zichtbare verontreiniging én minimaal elk dagdeel wordt een schone handdoek gebruikt: pedagogisch medewerkers pakken in de ochtend schone thee, en handdoek en BSO pedagogisch medewerkers pakken bij de start van hun dag schone doeken.
- Gebruikte washandjes worden direct opgeruimd.

Handenwassen

- Handen worden met water en vloeibare zeep gewassen en de zeep wordt over de gehele handen verdeeld. Handen worden na het wassen goed schoongespoeld. Handen worden met een schone handdoek gedroogd. Dit wordt bewust zo aan de kinderen geleerd.
- Handen worden gewassen na toiletgebruik.
- Handen worden gewassen bij binnenkomst als ze zichtbaar vuil zijn.
- Handen worden gewassen voor het eten.
- Handen worden gewassen na het afvegen van de billen van een kind.
- Handen worden gewassen na contact met lichaamsvochten zoals speeksel, snot, braaksel, ontlasting, wondvocht of bloed, en na contact met wondjes of blaasjes.
- Handen worden gewassen na contact met afval.
- Na de broodmaaltijd krijgt ieder kind een eigen washand.
- Pedagogisch medewerkers leren de kinderen omgaan met het gebruik van de warme kraan zodra ze hier de leeftijd voor hebben en begeleiden dit proces tot een kind veilig gebruik kan maken van het warme water.
- De boiler wordt op een niet te hete temperatuur gezet.

Hoesten/niezen

- Pedagogische medewerkers dragen zorg voor een goede hoesthygiëne door zelf het goede voorbeeld te geven en de kinderen aanwijzingen te geven.
- Pedagogische medewerkers hoesten of niezen in de elleboogholte.
- Kinderen worden er op gewezen dat ze in hun elleboog hoesten of niezen. Voor ieder kind wordt per keer een schone papieren zakdoek gebruikt.

Verschonen

- Vuile luiers worden direct weggegooid.
- Handen worden gewassen na het verschonen van een kind.
- Het aankleedkussen wordt vervangen zodra het tijk beschadigen vertoont.
- Na vervuiling met bloed, (bloederige) diarree of braaksel wordt het aankleedkussen gedesinfecteerd. Vochtige doekjes liggen in de zak boven het aankleedkussen.

Eten en drinken

- Brooddeeg maken doen we aan tafel. Voordat we het deeg bereiden worden de tafels afgenomen en ook daarna worden de tafels gereinigd.

- Ieder kind krijgt een eigen drinkbekertje.
- Als we koken met rauwe ingrediënten, worden deze voldoende verhit
- Handen worden gewassen voor het aanraken of bereiden van voedsel.
- Handen worden gewassen voor het eten of helpen met eten.
- Etenresten worden afgesloten bewaard en kruimels worden opgeruimd.
- Er wordt voorkomen dat kinderen eten of drinken in de zandbak.
- Plakkerige handen en monden worden bij buiten spelende kinderen schoongemaakt in verband met wespen.

Schoonmaak

- Wollen knuffels en poppen gaan regelmatig, in ieder geval een keer per jaar, in de vriezer.
- Bij zichtbare vervuiling van verkleedkleden worden deze tussentijds gereinigd.
- Zichtbaar verontreinigd speelgoed wordt direct gereinigd.
- Speelgoed wordt na vervuiling met bloed, (bloederige) diarree of braaksel gedesinfecteerd.
- Naast de pedagogisch medewerkers die de ruimten verzorgen en schoonhouden zijn er schoonmakers in dienst.
- Bij het schoonmaken gebruiken we uitsluitend producten op natuurlijke basis. Geen chemicaliën en/of spuitbussen.

Ventilatie (binnenmilieu)

- De pedagogisch medewerkers luchten de klas voordat de peuters komen door ramen tegen elkaar open te zetten.
- De pedagogisch medewerkers (peuters) zetten ramen open wanneer ze naar buiten gaan of zetten ramen open tijdens het voorbereiden van de lunch (BSO-medewerkers), zodat de ruimte opnieuw van frisse lucht voorzien wordt voordat de BSO-kinderen komen.
- Gedurende de peuterochtend en BSO middag worden er regelmatig ramen tegenover elkaar open gezet om de ruimte te voorzien van frisse lucht.
- In de lokalen is het nooit kouder dan 17 graden. De temperatuur wordt regelmatig gecontroleerd door bewust te voelen of het nog aangenaam genoeg is.

Ziekte van kind of medewerker

- In principe blijft een zieke pedagogische medewerker thuis. Maar vanzelfsprekend neemt hij/zij bij bijv. kleine verkoudheid maatregelen in acht van handen wassen ed.
- Ouders worden gevraagd om hun kinderen te controleren op teken in de lente en zomermaanden.
- Ouders worden gevraagd bij excessieve wonden hun kind thuis te houden. Mocht het kind wel komen dan wordt een eigen washandje en doek gebruikt of een wegwerp tissue.
- Afval buiten wordt in gesloten zakken of containers opgeborgen.

Warm weer

- De pedagogisch medewerker ziet er op toe dat kinderen niet te lang in de zon spelen.
- Bij extreme hitte wordt het spel aangepast, zodat grote inspanning wordt vermeden.
- Bij hoge temperaturen wordt extra drinken aangeboden.
- Er wordt voor kinderen anti-zonnebrandmiddel met een factor (SPF) van ten minste 20 gebruikt en het middel beschermt zowel tegen UV-A straling als tegen UV-B straling.
- Er wordt op toegezien dat kinderen een T-shirtje en hoofdbedekking dragen als ze buitenspelen.

Medicijngebruik

- In de medewerkersmap in het kantoor zit het formulier Overeenkomst Medicijngebruik.

- Overzicht van allergieën en medicijngebruik is zichtbaar in kov-net bij de presentielijst (tablet)
- Ouders geven voor het verstrekken van medicijnen vooraf schriftelijke toestemming en voldoende informatie middels een "overeenkomst gebruik geneesmiddelen".
- We hebben geen paracetamol in de klas. Bij koorts worden ouders gebeld met de vraag het kind te komen halen.
- We gebruiken geen thermometer.
- Medicijnen zijn voorzien van naam van het kind én al eerder thuis toegediend. Vóór toediening wordt de bijsluiter gelezen.
- Ouders worden eenmaal per jaar gevraagd de gegevens van de stamkaart te controleren.
- Er wordt geen zalf uit potjes gebruikt, maar uit tubes of wegwerpflacons.

C. Procedure bij ongevallen (onveilige of ongezonde situaties):

- Wanneer er tijdens de opvang in De Vrije Speelklas of Het Grote Huis een ongeval of bijna ongeval plaats vindt moet er een ongevallen registratieformulier worden ingevuld. Dit formulier is te vinden in het kantoor in de medewerkersmap.
- Daarnaast worden de ouders van het (de) desbetreffende kind(eren) op de hoogte gesteld van het gebeurde. Wanneer ouders een dokter of ziekenhuis dienen te bezoeken worden ze gebeld om te vragen hoe het bezoek verlopen is.
- In de teamvergadering worden ernstiger ongevallen besproken om te bekijken of het nodig is maatregelen te nemen om risico's te verkleinen.
- In de teamvergaderingen worden ook voorvallen besproken die gaan om onveilige of ongezonde situaties in sociaal of emotioneel opzicht. Hier kijken de pedagogisch medewerkers specifiek naar hun mentorkinderen wanneer het gaat om individuele kinderen, of de pedagogisch medewerkers samen wanneer het gaat om situaties in een van de groepen of bijvoorbeeld over de groepen heen.

D. Actieplan, controleschema

Hieronder wordt beschreven welke acties we uitvoeren en welke controles er worden gedaan.

Dagelijks, voor de kinderen het lokaal ingaan:

Controleer of:

- Er schone keukendoeken liggen.
- De vloer schoon is. Veeg het lokaal indien nodig.
- Alle schoonmaakmiddelen buiten het bereik van de peuters zijn opgeborgen.
- De afvalbakken schoon en leeg zijn.
- Zet de bovenramen tegen elkaar open om het lokaal te ventileren.
- Het klaslokaal op kleine voorwerpen (steentjes, kraaltjes etc., die in neus of mond kunnen worden gestoken).

1 maal per week

Controleer:

- Het binnen- en buitenspeelgoed op gebreken. Bekijk ook het vaste buitenspeelgoed. Speelgoed met defecten, scherpe randen of uitsteeksels weggooien of buiten bereik van de kinderen opbergen in afwachting van reparatie.
- De deurstrips of zij heel zijn en goed vastzitten. Laat de deur strips met gebreken herstellen. Voer eventueel een noodreparatie uit met stevig plakband.
- De stopcontacten of de beveiliging nog intact is. Werk losse snoeren weg.
- Het meubilair op gebreken. Meubilair met scherpe kanten of gevaarlijke uitsteeksels wordt buiten het lokaal opgeborgen in afwachting van reparatie. Hoge kasten zijn met een verankering aan de muur vastgezet; controleer of de verankering nog voldoet. De plaatsing van het meubilair is zodanig dat er voldoende loop- en speelruimte is; zet waar nodig het meubilair weer op de juiste plaats.
- De muur op uitsteeksels.
- De omheining van de peupertuin.

1 maal per maand

Controleer:

- De stoelen op stevigheid en stabiliteit.

Iedere vakantie

- Controleer of het vloerkleed nog stevig is zodat het niet wegglijdt.

Jaarlijks

- Grote schoonmaak en reparaties voor alle meubilair en speelgoed in de klassen.
- Knuffel en stoffen poppen regelmatig, ten minste een keer per jaar in de vriezer
- Verkleedkleding wassen.

